

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Як підтвердити перебування у дитячому будинку: пошук документів в одеських архівах

Укладач: Желясков С.А.

У Державному архіві Одеської області зберігаються:

11 фондів дитячих будинків за довоєнний період (1920 – 1941 рр.):

1. “Одеський дитячий будинок для дівчат № 14”, ф. Р-846, 1927–1935 рр.;
2. “Одеський будинок робітничих підлітків – дівчат Окрнаросвіти”, ф. Р-154, 1923 – 1929 рр.;
3. “Одеський дитячий будинок № 21 (робітничих підлітків – дівчат”, ф. Р-137, 1924 р.;
4. “Горіївський дитячий будинок Цебриківського району”, ф. Р-957, 1923–1926 рр.;
5. “Одеський дитячий будинок “комуна” № 45”, ф. Р-847, 1920–1926 рр.;
6. “Одеський дом немовляти”, ф. Р-504, 1919–1928 рр.;
7. “Одеський колектор № 1 для безпритульних дітей Одеського губерньського відділу народної освіти”, ф. Р-2108, 1920–1923 рр.;
8. “Одеський дитячий будинок № 15”, ф. Р-233, 1926–1929 рр.;
9. “Будинок безпритульних підлітків № 2 Одеського окружного комітету допомоги дітям”, ф. Р-236, 1927 р.;
10. “Одеський центральний будинок робітничих підлітків”, ф. Р-4556, 1924–1930 рр.;
11. “Дитячий будинок № 3 Одеського губерньського відділу народної освіти”, ф. Р-240, 1925 р.

Документи по дитбудинкам, інтернатам та дитячим містечкам міста Одеси та населених пунктів області – переважно списки вихованців за 1920 – початок 1930-х років - є також у складі інших фондів Державного архіву Одеської області, таких як *Губіно (ф. Р-134, Одеська губерньська інспектура народної освіти), Окріно (ф. Р-150, Одеська окружна інспектура народної освіти), Губвиконком (ф. Р-99) та ін.* На ці матеріали складено картотеку (розділи “Дитбудинки”, “Дитмістечка” та “Інтернати”), яка зберігається у столі довідок.

Документи зазначених закладів збереглися фрагментарно і за виключенням вищевказаних фондів, нам не відомо про інші матеріали довоєнного періоду, які б зберігалися в інших установах Одеси та області. Виключенням є фонд Дитячого містечка ім.Комінтерна, що об'єднувало **28 окремих дитячих закладів** для безпритульних, який зберігається у бібліотеці Одеської національної юридичної академії (м. Одеса, вул. Сергія Варламова (кол. Піонерська), 2).

Документи дитячих будинків, будинків немовлят **за повоєнний період (після 1944 року)** зберігаються у різних відомчих архівах установ та організацій міста Одеси та області.

Установи для дітей – сиріт та тих, хто залишився без батьківського опікуництва дошкільного віку, входять до системи установ охорони здоров'я. Діючі дитячі установи дошкільного (“дома ребёнка”, “детдома”) зберігають свої документи у своєму відомчому архіві (за місцем розташування установи).

При ліквідації такої установи документи, як правило, передаються правонаступнику, яким частіше за все є інша установа подібного типу. За відомостями щодо ліквідованих установ без правонаступника, про правонаступників та про місцеперебування і стан збереженості їхніх архівів рекомендуємо звертатися в:

1. **Департамент охорони здоров'я Одеської облдержадміністрації**
(м. Одеса, вул. Канатна, 83, 603-605, тел.: 722-52-00, 728-55-75, 728-55-72);
2. **Департамент охорони здоров'я Одеської міськради**
(м. Одеса, вул. Коблевська, 13, тел.: 32-78-44, 723-11-12).

Установи для дітей–сиріт та тих, хто залишився без батьківського опікуництва, шкільного віку входять до системи установ освіти. Аналогічно вищезазначеного, рекомендуємо звертатися до:

Департаменту освіти і науки Одеської облдержадміністрації (вул. Канатна, 83, тел.: 22-87-80, 722-52-72).